

Tjänsteställe, handläggare
Ekonomi, Andreas Legnerot

Datum
2024-10-031-15

Diarienummer
24RS6710

Regionens revisorer, c/o PWC
Box 885
721 23 Västerås

Regional tillväxtnämnds svar till Region Örebro läns revisorer gällande revisionsrapporten Granskning av regionens målstyrning

Bakgrund

Under hösten 2023 genomförde PwC en granskning av Region Örebro läns målstyrning på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Örebro län. Syftet med granskningen var att utvärdera om regionstyrelsen och nämnderna arbetar på ett ändamålsenligt sätt med sin målstyrning och om de har tillräcklig intern kontroll för att uppnå de mål som fullmäktige har fastställt.

Granskningen visar att regionstyrelsen och nämnderna inte fullt ut har säkerställt en ändamålsenlig målstyrning och intern kontroll för att uppnå fullmäktiges mål.

Revisorerna har i sin granskningsrapport lämnat flera rekommendationer till Region Örebro läns nämnder. För Regionala tillväxtnämnden gäller följande rekommendationer:

1. I samband med en översyn av målformuleringarna bör tydliggöras hur nämnderna ska förhålla sig till fullmäktigemål som framgår av andra styrdokument i syfte att säkerställa en enhetlig styrning.
2. Säkerställ att det tydliggörs hur mätning och bedömning av indikatorerna ska göras, om jämförelse ska ske mot föregående år eller över tid.
3. Regionstyrelsen, kollektivtrafiknämnden, regional tillväxtnämnden och folktandvårdsnämnden bör säkerställa att indikatorer och mätvärden utarbetas för samtliga mål i verksamhetsplanen i syfte att underlätta uppföljningen.

4. Överväg att komplettera bedömningar av måluppfyllelse med systematiska riskbedömningar för att tydliggöra vilka mål och uppdrag som kan vara svåra att uppnå och genomföra.
5. Säkerställ att arbetet med handlingsplaner fortsätter och att åtgärdsarbetet bedrivs systematiskt för att nå en ekonomi i balans.
6. Säkerställ att det i protokollen framgår en tydlig spårbarhet kopplat till styrelsens och nämndernas åtgärdsarbete för att öka måluppfyllelsen. Regional tillväxtnämnd och kollektivtrafiknämnden bör säkerställa att arbetet med handlingsplanerna för en ekonomi i balans även framgår av protokollen.

Yttrande från Regional tillväxtnämnd (punkt 1 till 6 ovan)

1. *I samband med en översyn av målformuleringarna bör tydliggöras hur nämnderna ska förhålla sig till fullmäktigemål som framgår av andra styrdokument i syfte att säkerställa en enhetlig styrning.*

I nuvarande struktur av regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget framgår av kapitel Verksamhetsplan med budget att regionövergripande styrdokument beaktas och ingår i verksamhetsplanen, till exempel Program för hållbar utveckling och Regional utvecklingsstrategi. Även i verksamhetsplan med budget 2025 som har en ny målstruktur ingår detta. I nuvarande struktur för verksamhetsplan med budget finns också perspektiv processer med strategier inom kvalitet och utveckling, beredskap och säkerhet, digitalisering, hållbar utveckling, hållbar regional utveckling med koppling till Regional utvecklingsstrategi samt storregionalt och internationellt samarbete som innehåller övergripande styrdokument som ska beaktas.

I det arbete som förvaltningen utfört med Verksamhetsplan för regional tillväxtnämnd 2025 beaktas de övriga styrdokument som finns. De ingår i den Verksamhetsplan för regional tillväxtnämnd 2025 som antagits vid samma sammanträde som denna revisionsrapport behandlas. Regional tillväxtnämnd anser att det finns en enhetlig styrning avseende fullmäktigemål (framöver målsättningar) och andra regionövergripande styrdokument.

2. *Säkerställ att det tydliggörs hur mätning och bedömning av indikatorerna ska göras, om jämförelse ska ske mot föregående år eller över tid.*

I nuvarande struktur av verksamhetsplan med budget mäts mål med kvantitativa alternativt kvalitativa indikatorer (framöver styrta). Indikatorerna har olika karaktär, vid de flesta fall visar de en riktning och jämförelse med tidigare mätning. Vid uppföljning och redovisning i delårsrapport och årsredovisning framgår mätning och bedömning. I strukturen för verksamhetsplan med budget 2025 ska mål mätas med

styrtal. Det är styrtal med utfall för senast kända värde, årets målvärde och långsiktigt målvärde.

Verksamheten inom regional utveckling och regional tillväxtnämnd utvärderar inför varje ny verksamhetsplan som tas fram om de indikatorer som finns är relevanta och styr mot målet som de är en värdemätare för. En utvärdering görs också om målen på ett enkelt sätt är mätbara och om det finns andra indikatorer som på ett bättre sätt kan visa hur måluppfyllelsen är. Regional tillväxtnämnd anser att den nya strukturen för verksamhetsplan med budget 2025 med styrtal säkerställer mätningen med utfall, årets målvärde och långsiktigt målvärde.

3. *Regional tillväxtnämnd bör säkerställa att indikatorer och mätvärden utarbetas för samtliga mål i verksamhetsplanen i syfte att underlätta uppföljningen.*

I verksamhetsplan för 2024 är det effektmål 5 som särskilt riktar sig till Regional tillväxtnämndsansvarsområde.

Effektmål 5 - Länets invånare och de som verkar i Örebro län har stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet

Effektmål 5 är ett stort och övergripande mål. Regional tillväxtnämnd har i sin verksamhetsplan för 2024 brutit ner detta effektmål i tre olika fokusområden, med totalt fyra verksamhetsmål. Syftet med detta är att på ett tydligare sätt fokusera på de gap som identifieras i uppföljning av den regionala utvecklingsstrategin. Under respektive fokusområde har nämnden tagit fram egna mål, indikatorer och specifika uppdrag för att förtydliga fokusområdets riktning. En gemensam utgångspunkt i målen är att all verksamhet som bedrivs inom nämndens ansvarsområde är att skapa drivkraft, engagemang och samverkan hos externa aktörer.

Under varje fokusområde och verksamhetsmål har nämnden tagit fram två till fyra indikatorer. Dessa indikatorer är av territoriell art, vilket innebär att nämndens verksamhet har begränsad direkt påverkan på utfallet, eftersom det krävs gemensamma ansträngningar från hela länet för att påverka indikatorerna. Detta är dock naturligt eftersom syftet med de framtagna fokusområdena och målen är att skapa drivkraft, engagemang och samverkan hos externa aktörer.

Under arbetet med verksamhetsplanen för 2024 har utvecklingen påbörjats för att koppla verksamhetsmål, indikatorer och uppdrag till den regionala utvecklingsstrategin. Fokusområden och uppdrag har fastställts, men indikatorerna behöver ses över då många befintliga indikatorer sällan uppdateras och saknar målvärden, vilket försvårar bedömningen av måluppfyllelse.

För att svara upp till revisionens rekommendationer av regionens målstyrning, har Regionala tillväxtnämnd fortsatt utvecklingsarbetet i verksamhetsplanen för 2025. Målet är att ta fram relevanta och mätbara indikatorer (styrta) som är tydligt definierade, jämförbara över tid och, där det är relevant, med andra regioner. Indikatorerna kan fortsatt vara av territoriell art, men det är viktigt att säkerställa att de kontinuerligt uppdateras och att historiska mätvärden finns tillgängliga för att underlätta analys och bedömning av länets utveckling och nämndens måluppfyllelse.

4. *Regional tillväxtnämnd bör överväga att komplettera bedömningar av måluppfyllelsen med systematiska riskbedömningar för att tydliggöra vilka mål och uppdrag som kan vara svåra att uppnå och genomföra.*

I framtagande av Region Örebro läns reglemente och riktlinje för intern styrning och kontroll har avväganden gjorts gällande hur den interna styrningen och den interna kontrollen ska säkerställa en ändamålsenlig och lagenlig verksamhet samt upprätthålla en effektiv ledning och styrning av verksamheten. Riskbedömningar görs inom intern kontroll men inte inom styrning. Vid uppföljningen i delårsrapport och årsredovisning framgår prognos och genomförande av mål och uppdrag och eventuella avvikelser samt beskrivning och analyser.

Regionala tillväxtnämnden anser att uppföljningen av mål och uppdrag samt bedömningar av måluppfyllelse är tillräcklig. Den nya strukturen för *Verksamhetsplan med budget 2025* kan ytterligare förstärka måluppfyllelse. Styrta ska tillsammans med uppdrag till nämnderna bidra till att bedöma måluppfyllelsen.

5. *Regional tillväxtnämnd bör säkerställa att arbetet med handlingsplaner fortsätter och att åtgärdsarbetet bedrivs systematiskt för att nå en ekonomi i balans.*

Regional tillväxtnämnd har en välutbyggd process för uppföljning av beslutad handlingsplan för ekonomi i balans. Handlingsplanen följs upp fyra gånger under 2024 enligt beslut i Regional tillväxtnämnd (se 24RS4271):

- Uppföljning av perioden januari – april, 12 juni 2024
- Uppföljning av perioden januari till juli 2024, 9 september 2024
- Uppföljning av perioden januari till oktober 2024, 15 november 2024
- Uppföljning av helåret 2024 sker i samband med verksamhetsberättelse 2024

Vid varje uppföljningstillfälle uppdateras en uppföljningsfil i Excel där arbetet hålls ihop som sedan sammanfattas i en framtagen uppföljningsrapport. Rapporten diarieförs sedan under ärende i Platina som är kopplat till period- och delårsrapport samt verksamhetsberättelse, se vidare svar under punkt 6 nedan.

Utöver detta informeras nämnden vid varje sammanträde om det ekonomiska nuläget.

Uppföljning av handlingsplanen under 2025 och 2026 kommer att ske efter liknande tidplan.

6. *Regional tillväxtnämnd bör säkerställa att det i protokollen framgår en tydlig spårbarhet kopplat till nämndens åtgärdsarbete för att öka måluppfyllelsen. Regional tillväxtnämnd bör dessutom säkerställa att arbetet med handlingsplanerna för en ekonomi i balans även framgår av protokollen.*

Nämnden har under flera år haft en ekonomi i balans och hade under 2023 inte någon beslutad handlingsplan för ekonomi i balans. Nämnden uppmanade förvaltningen i och med det besvärliga ekonomiska läget inom Region Örebro län på mötet 2023-03-29 att vara allmänt återhållsamt (§30).

På nämndmötet 2023-11-22 i samband med att verksamhetsplan 2024 beslutades, beslutade nämnden om handlingsplan ”Åtgärder för en ekonomi i balans” (23RS10259).

Uppföljningen av handlingsplan för en ekonomi i balans för perioden januari till april 2024 finns registrerad under ärende 24RS4271. Ärendet uppföljningsrapport för perioden januari till april 2024 med rekommendation för fortsatt arbete. Arbetet med uppföljning av handlingsplan för ekonomi i balans finns tydligt dokumenterade i nämndens protokoll avseende mötet i juni 2024.

För att göra detta ännu tydligare kommer framtida uppföljningar av handlingsplan för en ekonomi i balans integreras i ärendet för periodrapport¹, delårsrapport² samt verksamhetsberättelse 2024 i Platina. Uppföljning av handlingsplan för en ekonomi i balans under 2025 och 2026 kommer diarieföras enligt samma struktur.

Charlotta Edlund
Ordförande regional tillväxtnämnd

Petter Arneback-Hjulström
Förvaltningschef Regional utveckling

¹ Periodrapporter, regional tillväxtnämnd år 2024, 24RS6494

² Delårsrapport, regional tillväxtnämnd år 2024, 24RS6497